

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

CESTOU PODVĚDOMÍ

Cyklus obrazů: Etapy vlivů

David Simon

Plzeň 2017

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Malba

Bakalářská práce

CESTOU PODVĚDOMÍ

Cyklus obrazů: Etapy vlivů

David Simon

Vedoucí práce: Doc. akad. mal. Aleš Ogoun
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2017

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jsem jen uvedené prameny a literatury.

Plzeň, duben 2017

.....

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych tímto poděkoval mému vedoucímu ateliéru Malby panu Doc. akad. malířovi Alešovi Ogounovi za trpělivost a za schválení tématu mé bakalářské práce. Také za podporu při konzultacích, mentorování a snad i do budoucí spolupráce.

OBSAH

1.	Zasazení dosavadního díla v kontextu specializace	6
2.	Téma a důvod jeho volby, cíl práce.....	8
3.	Proces přípravy a proces tvorby.....	9
4.	Popis díla, technologická specifika, přínos práce pro daný obor	14
5.	Seznam použitých zdrojů	17
a.	Knižní a periodická literatura	17
b.	Internetové zdroje.....	17
7.	Resumé	18
8.	Seznam příloh	20

1. Zasazení dosavadního díla v kontextu specializace

Na úvod bych rád kategorizoval své práce jako „díla hledání“. Již v průběhu studia na gymnáziu až do nástupu na malbu v Plzni, jsem nikdy neoplýval zaměřeností. Přelétal jsem totiž z jedné specializace do druhé. Ačkoliv mi to bylo vytýkáno mnohými „mentory“ za ty roky při konzultacích, tak přes veškerá snažení k tomu nadále intuitivně inklinuji. Jakoby mé dosavadní znalosti v oboru malby pro „můj svět“ nestačily. Má snaha podvědomě vnášet do děl kompoziční stavbu alespoň trochu souznicí s rolí vypravěče nebo scénáristy je mnohdy zcela v rozporu s malbou expresivní či akční, kterou někdy volím i za účelem uvolnění se a meditace.

První konkrétní malby stojící za zmínku byly vytvořené až v průběhu studia v ateliéru Malby u akademického malíře Aleše Ogouna. Šlo o klauzurní práci ve druhém semestru na téma Tři v jednom, kde se mi podařilo distancovat od nadbytečné konstrukce, a namaloval jsem obrazy založené jen na myšlence z českého historického prostředí. Maloval jsem lebky zesnulých a zavražděných postav bájných knížat a kněžen. Motiv mortality se v tomto období ve mně ukotvil a stále mírně doznívá a odráží se v mých pracích doteď. Tudíž mé práce jsou ponořené do stavu hysterického a kontrastujícího opojení, jak barevností, tak i po té technické stránce. Já sám jsem byl překvapen, s jakou skvostnou uvolněností se mi podařilo obrazy dokončit.

Hledám neustále různé postupy a cesty v domnění, že narazím při tvorbě na něco převratného, co by mne celkově posunulo dál v rozšíření si obzorů v uměleckých médiích, avšak v očích jiných, znovu objevit Ameriku. Dokonce pro někoho se může na povrchu

můj způsob tvorby jevit jako matoucí a naivní, že zcela nemám jasno, kam směřuji a jak bude výsledek vypadat. Avšak nakonec mi stačí ujištění, že v srdci se nejvíc chci přiblížit malířskému provedení.

Stěžejními faktory, které mne inspirovaly a motivovaly k malbě a jakékoliv vizuální tvorbě byly konzultace s akademickým malířem Dušanem Šoltyssem. Již v průběhu studia na gymnáziu, jsem ho navštěvoval a využíval jeho ateliér k mému vlastnímu posunu a následně s ním jezdil každoročně na plenér na Vysočinu.

Dalším důležitým aspektem, byla výstava klauzurních prací na AVU v roce 2013, kde mimochodem vystavovalo pár mých přátel, se kterými jsem se seznámil z již zmíněného plenéru.

A rozhodně nemohu opomenout výstavu sochaře Kryštofa Kintery v mém maturitním ročníku, která ve mně zanechala nemalou stopu. Zejména když samotný výtvarník od zahájení výstavy pečlivě vysvětloval myšlenky jednotlivých děl. To ve mně vzbudilo obrovské nadšení a zápal tvořit.

2. Téma a důvod jeho volby, cíl práce

Bez přílišného váhání jsem si zvolil za téma Cestou Podvědomí. Vedlo mně k tomu zrovna několik důvodů.

Moje nemalá fascinace z vlastní mysli, které plně nerozumím a nejspíš nikdy zcela nebudu. Konkrétněji čerpat z toku mnoha myšlenek, obrazců a výjevů, které mi vyplavou na povrch při vší snaze si je vědomě vyobrazit. Dále si je srovnat v chronologickém nebo významovém duchu a ty následně zkusit malovat.

Volba byla o něco jednodušší i díky tomu, že jsem již dlouho prahl potom, vytvořit díla osobnějšího ražení, se zaměřením na sebe sama. Poněvadž jsem se pokaždé ze záhadných důvodů, ať mi chyběla odvaha nebo dostatečné ponoření do svého nitra, tomuto tématu vyhýbal. Nakonec však o sobě vím přeci nejvíc, tudíž musím překonat všechny obavy, které mám a jít vstříc této výzvě.

Jiným vítaným důvodem bylo, vybrat si téma s možností, co nejvíc experimentovat. Jelikož chci vždycky docílit největšího pocitu rozvoje a vlastního posunu, což dle mého názoru toto téma nejvíc umožňovalo.

Za cíl jsem si předsevzal vyobrazit, co nejvěrněji, ty prchavé vize, které vyjadřují mne samotného v jednotlivých věkových obdobích, okleštěné od nadbytečných detailů. Jde mi čistě o nejpřesnější a nejvěrohodnější vcítění se do atmosféry každé z životních etap, a co nejlépe je barevností a kompozičně vyladit. Nejde mi o vyjádření realismu či skutečnosti natolik, abych zcela své malby poddal stavbě a přesným proporcím objektů. Prostor a perspektiva je mnohdy také zkreslena pro potřebu vyobrazení přesnějších forem vystihující daný „feeling“, který rozeberu podrobněji v popisu díla.

3. Proces přípravy a proces tvorby

Od samotného zvolení tématu bakalářské práce, což bylo ještě na mém Erasmus výjezdu v Budapešti, jsem kromě poznávání místní „smetánky“, hloubal nad různými pojmy spjatými s podvědomím, a čím se v mém případě nejspeciřtěji vyznačují.

Nejprve na základě různých spekulací a později zjištěných postupech navození stavů odlišného vnímání, jsem párkrát změnil svůj názor na to, co může podvědomí pro každého jednotlivce znamenat.

Zahrnul bych tudíž do procesu přípravy také zkoumání těchto stavů. Avšak nechci a ani nehodlám se tady veřejně přiznávat, jaké možné způsoby, jsem vyzkoušel. Jde mi spíš o výsledné empirické poznatky, které zde rozeberu.

V prvé řadě smýšlím o projevu podvědomí jako o „filtru“. Jde o jednu z cest „hledání původu člověka“, kdy v našem mozku proběhne eliminace racionálních složek vědomí, a ponechávají se jen elementární zvířecí pudy a potřeby. Avšak nepatří mezi hluboké stavy sladění se se svým niterním bytím.¹

Silnější procitnutí umožňují různé meditace, kde v určitý moment i ty zmíněné potřeby nejsou vůbec pro naši bytost relevantní, jelikož samotná otázka času se jeví být smyšlenou neexistující hloupostí. Smysly jsou natolik vytříbené k dokonalosti, že není zapotřebí ničeho jiného.

¹ DOSSEY, Larry MD. 2013. The Brain as Filter: On Removing the Stuffing the Keyhole [online]. Reality Sandwich [citováno 25. 4. 2017]. Dostupné z WWW: http://realitysandwich.com/173104/brain_filter_removing_stuffing_keyhole/

Třeba nám to všechno připadá trochu moc. A proto si mnozí neuvědomujeme vliv podvědomí, a tak zároveň nikdo nemůže zcela vyvrátit, že vnímání je napojeno v mysli na „kanál“, který je schopen uvědomovat si věci, které nemuseli být přímo prožity naší entitou. Nemluvím teď o „dèjà vu“² a lucidním sněním³, to je kapitola sama pro sebe, ačkoliv také s tím pevně spjatá, ale mluvím o důležitém propojení s lidskou kreativitou.

Každý z nás má v sobě, i kdyby jen zárodky výtvarného cítění, které používáme při svém každodenním rozhodování. Zda si koupíme onu věc, protože se nám líbí či nikoliv. Je to hluboko zakódovaný úzus krásy, který čeká na svojí chvíli, aby se projevil.

Našeptávající cizí hlas, chovající se, jakoby nás znal. Nevědomky mu dovolujeme se vyjádřit, tím do jaké míry mu důvěřujeme, a člověk tvořivý, co nemá tento „podvědomný šestý smysl“ tolik zakrnělý, se neostýchá vyřknout sebemenší kritiku.

Někde v tomto bodě, v průběhu psaní mé práce, jsem si s údivem vzpomenu na větu z knihy Jamese Elkinsa utvrzující mé přesvědčení o podvědomí: „I like to think of tears as travelers who come from some distant country.“⁴ (Rád přemýšlím nad slzami jako cestovateli přicházející ze vzdálených krajin.)

² KRAUSOVÁ, Irena. 2013. Zažili jste „dèjà vu“? Prozradíme Vám, jak asi vzniká! [online]. PROZENY [citováno 26. 4. 2017]. Dostupné z WWW: <https://www.prozeny.cz/magazin/zdravi-a-zivotni-styl/tajemno/37317-tajemstvi-zivota-co-je-deja-vu>

³ CHŇOUPKOVÁ, Denisa. 2014. Sny: Proč si je nepamatujete?[online]. PROZENY [citováno 26. 4. 2017]. Dostupné z WWW: <https://www.prozeny.cz/magazin/zdravi-a-zivotni-styl/zaujalo-nas/39920-sny-proc-si-je-nepamatujete>

⁴ ELKINS, James. Pictures and tears: a history of people who have cried in front of paintings. [Nachdr.]. London: Routledge, 2004. ISBN 0415970539. (str. 29)

Jsme zde autorem vybízení spekulovat nad mírou pohlcení pozorovatelů koukající se na obrazy. Reflektují se snad jejich čiré dojmy vedoucí je až k slzám? Anebo zato může skrytá málo komunikující část našeho „já“? A není to totéž?

Abychom našli odpověď, je zapotřebí následný úryvek ze stejné knihy: „Paintings have to be learned just like foreign languages.“⁵ (Malby se musíme naučit vnímat stejně jako cizí jazyky.)

V ten moment mi došlo, povznesu-li se nad faktem, že každý z nás má tu možnost se do jisté míry vytrénovat cizímu jazyku, vyžadující však nemalé úsilí, je pak schopen si vytříbit svůj vlastní cizí jazyk „šestého vciťovacího smyslu“. Jde tedy jen o otázku času, kdy může naše podvědomé vnímání dojít k vyvrcholení, a to i bez úplného překladu. A být tím pádem natolik podrážděné k vyplavení podobných emocí, jak se tak stalo u našich citlivých pozorovatelů.

Ale stále nám zůstává otázkou, zda někdy nalezneme to, co nám podvědomí může skutečně nabídnout? A jestli bychom to vůbec byli schopni přijmout?

Ještě před ukončením svého pobytu v Maďarsku a navrácení se do své domoviny, mi bylo dopřáno šťastného objevu. Nalezl jsem v jednom skladě barev katalog maleb Lászla Kériho, který mi dočista vyrazil dech. Vrylo se mi do paměti to, s jakou razancí tento malíř dokázal vyvážit poměry barev na plátně, že soulad ploch nevytvářel pocit naivní „duhovosti“ ani labilního narkomanského pocitu. Sedl mi i technickým stylem, prokomponovaností veselých momentů se

⁵ ELKINS, James. Pictures and tears: a history of people who have cried in front of paintings. [Nachdr.]. London: Routledge, 2004. ISBN 0415970539. (str. 49)

zádumčivými. Neubráníl jsem se jeho ovlivnění, když mi takto velkoryse ukázal novou atraktivní cestu.

Mé počínání v raném stádiu skicování bakalářské práce, dopadlo neuspokojivě. Hledání správného námětu mne zavedlo ke kresbě lidoopů, související s textem o podvědomí jako „filtru“. Myšlenkou mi bylo ztvárnit sebe v jejich obklopení provádějící zvířecí souboje, soulože a jiné „opičárny“. Nebylo však v mých silách urovnat si dominující prvky se submisivními, což vedlo k opuštění těchto návrhů. Zkrátka chybějící promyšlený motiv promlouvající do mého nitra byl nejspíš největším kamenem úrazu.

Odstoupil jsem proto od těchto málo subjektivních pokusů. Touha zajít hlouběji a vyjádřit se mnohem osobněji mě lákala. Možná přišel ten správný čas se konečně nebát a učinit tak!

Začal jsem znovu! Tentokrát má mysl pátrala do minulosti a zastavila se nad mojí dětskou rozjařeností a vášní vytvářet věci z písku a následně je ničit. Tyhle vzpomínky spojené s mnoha nepopsatelnými vjemy mi byly jasným znamením, abych se jim věnoval.

Rozhodnutí tedy bylo definitivní. Vyprosil jsem si doma fotky z rodinného alba, kde jsem byl ještě malý a ještě si prošel místa a prostory naplněné nostalgickou atmosférou pro poslední střípky inspirace.

Fázi skicování jsem tentokrát úplně vypustil a hned začal po zaschnutí šepsu předkreslovat přírodním uhlíkem první tvary do jednotlivých obrazů. Času však bylo málo a práce hodně, tudíž malovat stylem "alla prima" bez pomocné kresby mi nakonec přišlo

nejvhodnější. Jen výjimečně uhlík zanechal stopu na plátně, když mi bylo jasné, že nebude do budoucna překryt další vrstvou barvy.

Nenarazil jsem naštěstí na nic, co by mne v průběhu tvorby zaskočilo či vyvedlo natolik z míry, abych musel koncept maleb nebo malby samotné předělávat.

4. Popis díla, technologická specifika, přínos práce pro daný obor

Jádrem a podstatou této bakalářské práce jsou vskutku „cesty podvědomím“, které se vyznačují chronologickým rozfázováním mé vlastní bytosti na etapy ovlivnění.

Na počátku všeho stojí čistá nevinná lidská esence obalující se postupem času starostmi a nároky ostatních zbloudilých dušiček. Nevystavovat se jim je ale nemožné. A proto tolik záleží na prvních impulsech ovlivnění, aby byly co nejněžnější. Tato podstatná úloha spadá nejprve na milující rodiče. Když je náš vývoj ještě doslova v plenkách, naše náchylnost se musí řádně bránit. Nechávací nás proto volnosti a jen dohlíží, abychom sami odhalili cestu, po které se vydat. Přímo na to reaguje můj první namalovaný obraz.

Vytvořená série obrazů funguje tak, že vždy mezi sebou komunikují dvě malby. Tato dvojice má pak společné významové schéma, díky kterému se určí, do jakého období zapadá. Jestli se jedná o dobu pozitivního ovlivnění nebo negativního.

V případě prvního obrazu, kde se nachází má dětská tvář s dvěma dalšími hlavami, tvořící něco jako „svatou trojici“, je tato kompozice symbolem pro ztvárnění pozitivního vlivu. S ním spjatý obraz je dle chronologie malba třetí. V ní se nalézám jako student malující na vysoké škole v ateliéru, za použití stejného motivu tří hlav. Pozadí těchto dvou maleb působí cíleným neklidem a hrou mnoha přes sebe jdoucích barevných šmouh.

Následující dvě díla se prezentují svou skličující náladou. Druhým v pořadí dle chronologického zasazení do cyklu je malba sedících žáků ve třídě při výuce. Atmosféra je napjatá a všichni jsou

znechucení z vnucovaných nechtěným informací a názorů učitele. Role tu jsou jasně určeny! Jeden záporný ovlivňující „dominant“ velící bezbranným ovečkám. A v popředí obrazu se nachází „studentík“ s rolí hlavního podmiňovaného, který si bohužel nedokázal uchovat čistotu svých myšlenek.

V neposlední řadě tu je čtvrtý obraz. Snad nevystihující mojí pravou budoucnost, ale jen spekulací nad katastrofickými možnostmi dnešní doby. Nastává totiž absolutní přehršel informací a názorů, které přímo proudí a vyplňují schránku ubohého „submisiva“, vedoucí až k naprosté ztrátě osobnosti.

Do cyklu maleb bakalářské práce jsem tedy použil čtyři obrazy namalované technikou akrylové malby. Volba této techniky byla celkem jednoznačná, nerad čekám na dlouhé schnutí barev, které je u oleje věhlasné. Také hlavně kvůli mým tendencím impulsivně či rychle něco předělávat a „vylepšovat“, které by nedělali při olejomalbě dobrotu.

Všechny díla spojuje stejný formát napnutého plátna o rozměrech 120cm x 100cm a také jedna vrstva naklížení kostním kličem. Každý obraz rovněž dostal jednu vrstvu podkladového nátěru. Použitý akrylátový šeps se skládal z bílé akrylové barvy, titanové běloby, plavené křídly a vody v poměru, ve kterém mi plátna vyhovovala savostí. Následně všechny čekala stejná úprava zjemnění povrchu smirkovým papírem, aby tolik neobrušoval a neničil štětce.

Ale i tak se štětce dotkly pláten zřídka kdy, poněvadž mi zabralo spoustu času vytříbení si techniky malby „houbičkou“, kterou jsem si opravdu oblíbil. Před osvojením této techniky, nebylo jednoduché vyladit míru vymytí nezaschnutých ploch s nánosem nové barevné

vrstvy, aby nevznikali jenom mlhavé až špinavé odstíny. A to vše se odehrávalo v jednom tahu tohoto geniálního morfujícího nástroje.

Nakonec bych jen zmínil použití damarového laku pro delší zachování a ochranu povrchu svých děl.

Co se týče přínosu pro daný obor, mám chuť se vyjádřit takto: „Ať už člověk maluje z důvodu vlastního uspokojení nebo za dosažení věčné slávy, tak by si měl nejprve položit otázku, kolik je toho schopen pro malbu udělat?!“ Je totiž pro mne velice bolestné a tíživé, když si uvědomím, kolik talentovaných umělců se není schopno prosadit z nejrůznějších až absurdních důvodů. A naopak ti „lidé“, co tvoří díla pofidernějšího charakteru postrádající jakoukoliv myšlenku, se dočkají většího uznání a vlivu. Přitom jejich tvorba ani nezažila pořádný vývoj.

Já naštěstí patřím do té ambicióznější skupiny lidí, co by chtěli v umění něčeho dosáhnout, ale nehodlám se však rozplývat nad vlastním dílem a vyzdvihovat se nad ostatní, abych zaujmul. Nicméně mám stejný záměr, jen bych ho rád docílil pokornějším způsobem.

Dle mého názoru, je vše na tomto světě postavené tak, aby docházelo k vzájemnému ovlivnění. Jsem proto pevně rozhodnut nebýt jen tím ovlivňovaným, ale stát se také ovlivňujícím skrze své umělecké počínání. Proč tedy nezačít hned výstavou bakalářských prací? Když jsou mé obrazy shodou okolností stvořeny ke stejné myšlence.

5. Seznam použitých zdrojů

a. Knižní a periodická literatura

1. ELKINS, James. Proč lidé pláčou před obrazy, Praha: Academia, 2007, ISBN 978-80-200-1509-9
2. REZEK, Petr. Tělo, věc a skutečnost v současném umění. Praha: Jazzová sekce, [1983], 240 s. Jazzpetit
3. GOMBRICH, E. Umění a iluze: studie o psychologii obrazového znázorňování. Vyd. 1. Překlad Miroslava Gregorová. Praha: Odeon, 1985

b. Internetové zdroje

1. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Byt%C3%AD>
2. <http://serendip.brynmawr.edu/exchange/ibarkas/evolution-and-unconscious-mind>
3. http://realitysandwich.com/173104/brain_filter_removing_stuffing_keyhole
4. <https://www.prozeny.cz/magazin/zdravi-a-zivotni-styl/tajemno/37317-tajemstvi-zivota-co-je-deja-vu>
5. <https://www.prozeny.cz/magazin/zdravi-a-zivotni-styl/zaujalo-nas/39920-sny-proc-si-je-nepamatujete>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=lkXFBPGZpTM>
7. <http://www.slovník-synonym.cz>
8. <https://www.google.cz>

6. Resumé

When I was choosing a topic for my bachelor's thesis, the decision came to me right away. I knew that I had to indulge myself in the way of the subconsciousness, because I always longed for answers to be addressed in relation to the human mind.

Displaying this nearly childish enthusiasm, I went on a journey back-in-time, looking for pictures and revealing old memories, which till this day I cherish dearly. Although with slight unsureness, whether or not I should paint such a sensitive and personal topic, my devotion was strong enough to overcome this fear.

I started by exploring the sensations of the subconscious mind via various means, but I do not feel like justifying which I did or did not use. In short, I will share the findings and knowledge gained from it.

First I stumbled upon the idea of the subconscious mind as a “filter”, eliminating one's rational thought process and leaving only the primal state of mind. I had some ideas for paintings related to this viewpoint, but I realized those sketches were too detached from my being. Thus I discovered a new approach, involving those precious childhood and early-school-year memories and feelings. By chronologically aligning them in my mindset, I was able to come up with a perfect concept.

In total I created a series of four paintings on canvas using acrylic colors. All canvases share the same ratio of 120cm x 100cm and were prepared with a first layer of acrylic gesso. A very special thing I used in my work was a newly developed sponge technique. Thanks to that, I was able to reduce the usage of brushes and

concentrate more on the paintings themselves, solely with this one ingenious and adaptable tool.

So the first painting I made in the Path of the Subconsciousness series, was my younger self building a sand castle and being watched by my parents in the background. This creates a nice warm feeling of support. There's this symbol of the "holy trinity" that is shown, making this piece a more positive one.

There are always pairs, when it comes to the attitude and symbolism of my paintings. The matching art piece, with positive nature to this one, is the third painting where I am happily working in my painter studio, watched by my two friends. Again the is the same "holy trinity" sign.

The counterpart to my "happy" period are paintings number two and four. They display overwhelming despair and pessimism, due to the lack of self investment and ill-minded influencing. Apart of what they share, there is a big difference in the matter of portraying it.

The acryl on canvas no. 2 is from the time I was sitting in class at high school and being pushed in a lot of things not wanting to do. But we had to obey the "dominant" teacher as his "subjects" and me as the main course.

The same goes for the painting no. 4 where I try to predict the outcome of my future self by the depressive lens of an drained cask. Being influenced by the world so much, that in the end nothing is left of my pure nature.

7. Seznam příloh

Příloha 1

Skica vlastní – hledání v lidoopech 01

Příloha 2

Skica vlastní – hledání v lidoopech 02

Příloha 3

Skica vlastní – hledání v lidoopech 03

Příloha 4

Skica vlastní – hledání v lidoopech 04

Příloha 5

Skica vlastní – hledání v lidoopech 05

Příloha 6

Vlastní paleta a technika houbičkou

Příloha 7

Malba vlastní – první období

Příloha 8

Malba vlastní – první období (detail)

Příloha 9

Malba vlastní – druhé období

Příloha 10

Malba vlastní – třetí období

Příloha 11

Malba vlastní – třetí období (detail)

Příloha 12

Malba vlastní – čtvrté období (1. detail)

Příloha 13

Malba vlastní – druhé období (detail)

Příloha 14

Malba vlastní – čtvrté období

Příloha 15

Malba vlastní – čtvrté období (2. detail)

Příloha 16

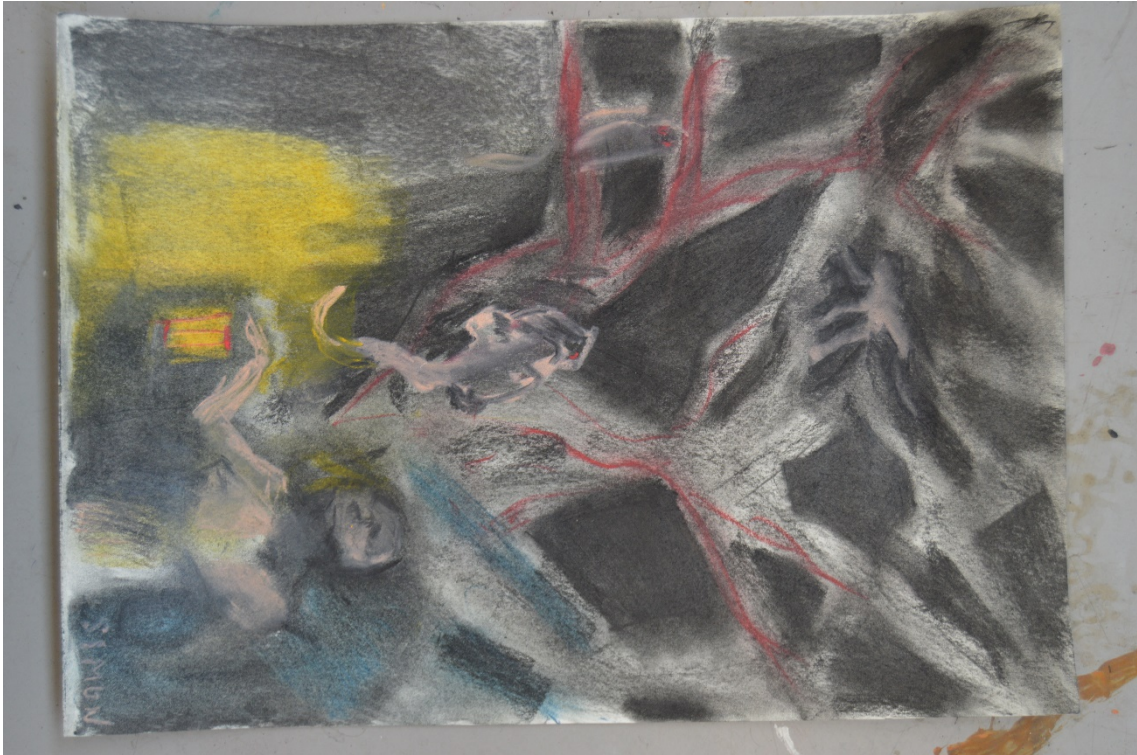
Malba vlastní – čtvrté období (3. detail)

Skica – hledání v lidoopech 01

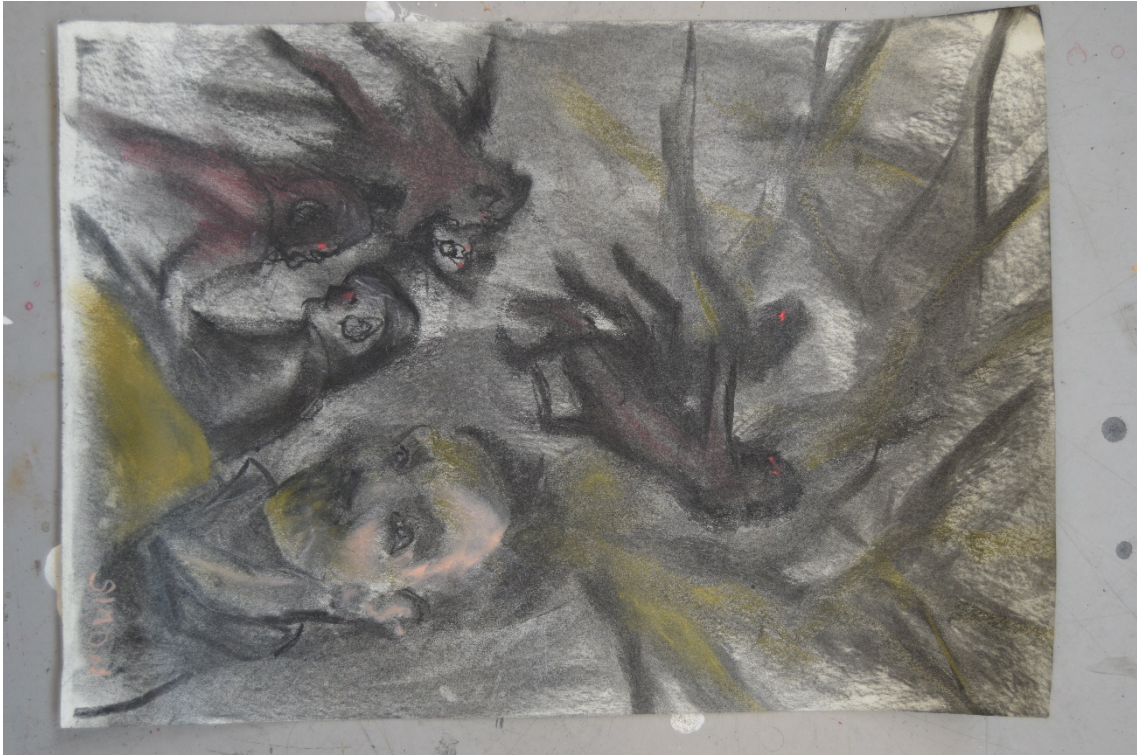
Skica – hledání v lidoopech 02

Skica – hledání v lidoopech 03

Skica – hledání v lidoopech 04

Skica – hledání v lidoopech 05

paleta a technika houbičkou

Malba vlastní – první období

Malba vlastní – první období (detail)

Malba vlastní – druhé období

Malba vlastní – třetí období

Malba vlastní – třetí období (detail)

Malba vlastní – čtvrté období (1. detail)

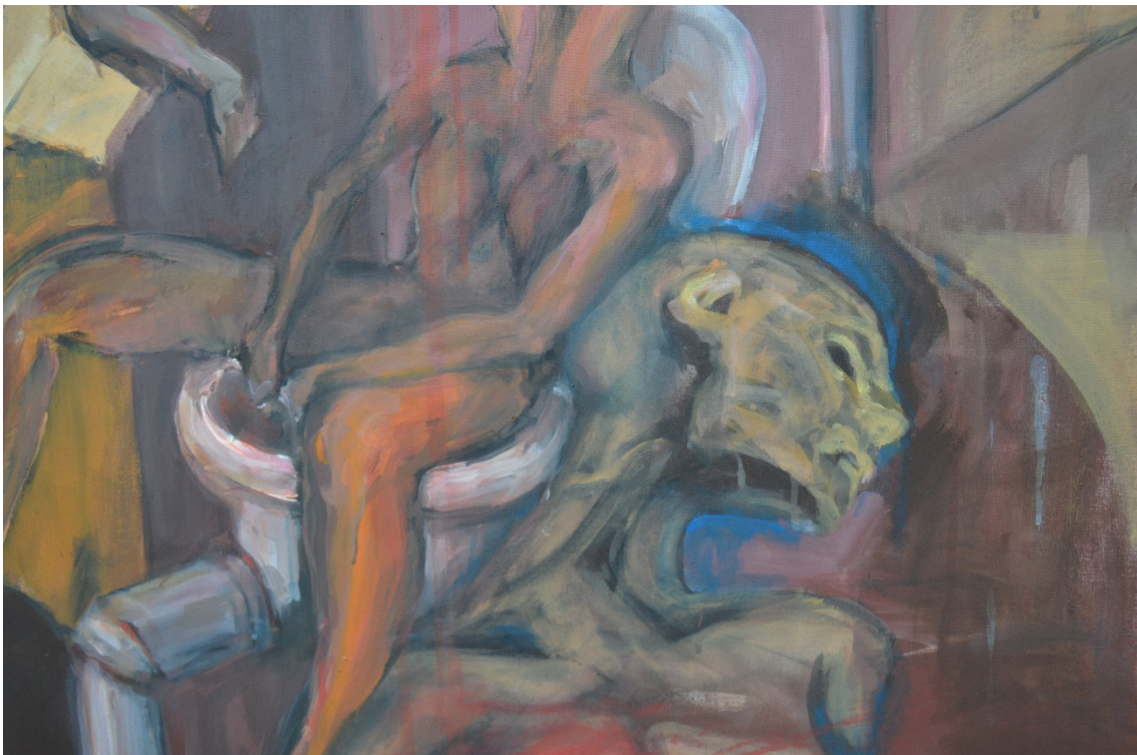
Malba vlastní – druhé období (detail)

Malba vlastní – druhé období (detail)

Malba vlastní – čtvrté období (2. detail)

Malba vlastní – čtvrté období (3. detail)